

OKRESNÁ PROKURATÚRA GALANTA
Obrancov mieru 2, 924 29 Galanta 1

Číslo: 2 Pv 9/19/2202-3
EEČ: 2-17-59-2019

Galanta 21.02.2019

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 17.01.2013 v predajni XXXXX na ul. XXXXX XXXXX v XXXXX uzatvorila s veriteľom XXXXX, so sídlom XXXXX, XXXXX úverovú zmluvu č. XXXXX, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 350 Eur na nákup mobilného telefónu XXXXX, ktorý sa podľa všeobecných podmienok zmluvy zaviazala splatiť v štyroch mesačných splátkach vo výške 98,73 Eur počnúc dňom 17.03.2013 podľa splátkového kalendára, avšak tak neurobila a úver vôbec nesplácala, pričom pri uzatvorení úverovej zmluvy uviedla nepravdivé údaje o druhu svojho pracovného pomeru a výške čistého mesačného príjmu, čím veriteľa uviedla do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie a splácanie úveru a týmto konaním mu spôsobila celkovú škodu vo výške 394,92 Eur,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ XXXXX, odboru

kriminálnej polície (ďalej len „vyšetrovateľ PZ“), ČVS: ORP-298/VYS-SA-2014 zo dňa 21.11.2014, bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) vznesené obvinenie XXXXX XXXXX pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) ktorého sa mala obvinená dopustiť na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

V priebehu prípravného konania boli v rámci skráteného vyšetrovania vypočutí obvinená XXXXX, splnomocnenec poškodenej spoločnosti XXXXX a ďalej boli do vyšetrovacieho spisu zabezpečené aj súvisiace listinné dôkazy, konkrétne zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXX a jej prílohy, pracovná zmluva, potvrdenie o zamestnaní a mzdový list, lustrácie na osobu obvinenej a iné.

Obvinená XXXXX vo svojej výpovedi uviedla, že nikdy nenakupovala v predajni XXXXX mobilný telefón, ani nevie, kde sa táto predajňa nachádza. V tejto súvislosti uviedla, že minulosti išla pracovať do XXXXX, kde sa zamestnala v spol. XXXXX, XXXXX, kde montovali televízory, pričom bývala na ubytovni v XXXXX, na ulici XXXXX č. XXXXX. Pre uvedenú firmu pracovala asi 4-5 mesiacov, pričom z výplaty jej vykonávali zrážky na úhradu výživného na jej deti, keďže z výplaty manželovi nič neposielala. Počas uvedeného obdobia sa zoznámila s novým chlapom, s ktorým otehotnela, a preto nemohla zostať na pracovisku a z ubytovne ju tiež vyhodili. Počas uvedeného obdobia, ako bola ubytovaná na ubytovni stratila svoj občiansky preukaz, čo nahlásila dodatočne na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v XXXXX a následne jej bol vydaný aj nový občiansky preukaz s číslom XXXXX.

Splnomocnenec poškodenej spoločnosti XXXXX vo svojej výpovedi uviedla, že XXXXX uzatvorila dňa 17. 01. 2013 v predajni XXXXX na ul. XXXXX XXXXX v XXXXX, úverovú zmluvu č. XXXXX so spoločnosťou XXXXX, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 350,-Eur na nákup mobilného telefónu XXXXX v celkovej hodnote 389,-Eur, pričom menovaná zaplatila za tovar v deň uzatvorenia zmluvy predajcovi akontáciu vo výške 39,-Eur a zvyšný časť (350,-Eur) sa XXXXX zaviazala splatiť v štyroch mesačných splátkach vo výške 98,73 Eur počnúc dňom 17.03.2013. V samotnej úverovej zmluve XXXXX uviedla svoje osobné údaje a že je od augusta 2012 zamestnaná na dobu určitú v spoločnosti XXXXX, so sídlom XXXXX, XXXXX, a jej čistý mesačný príjem je 680,-Eur. Následne bol zo strany ich spoločnosti preverený v obchodnom registri, či jej zamestnávateľ ako právnická osoba existuje, ďalej si preverili bonitu klientky lustráciou v bankových a nebankových registroch dlžníkov (SOLUS, NSRI a SRBI), pričom bolo zistené, že menovaná nie je dlžníčkou v iných bankových a nebankových spoločnostiach, a taktiež bol preverený na stránke Ministerstva vnútra SR aj jej občiansky preukaz, ktorý nebol evidovaný ako stratený alebo odcudzený doklad. Obvinená XXXXX po uzatvorení úverovej zmluvy neuhrádzala mesačné splátky, a preto vzniklo podozrenie, že ich uviedla do omylu, pričom v dôsledku neplnenia zmluvných podmienok a neplatenia splátok menovanou pristúpila ich spoločnosť k vymáhaniu pohľadávky a zamestnávateľovi bola zaslaná výzva na výkon zrážok zo mzdy, na ktorú im zamestnávateľ oznámil, že pracovný pomer klientky bol ukončený dňom 04.02.2013. Obvinená XXXXX si svoje záväzky riadne neplní a do dnešného dňa nezaplatila ani jednu splátku, čím im vznikla škoda vo výške 394,92 Eur a po zohľadnení zmluvných pokút škodu vo výške až 635,20 Eur.

Podľa § 2 ods. 1 Trestného poriadku, nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 8 Trestného zákona je trestným činom protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona prečin úverového podvodu spácha ten, kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu.

Ide o úmyselný trestný čin, ktorý je dokonaný spôsobením malej škody. Trestný čin úverového podvodu je prečinom (v kvalifikovanej skutkovej podstate už zločinom).

Objektom tohto trestného činu, rovnako ako pri všeobecnom trestnom čine podvodu podľa § 221 ods. 1, je cudzí majetok, špecificky však ten majetok, z ktorého sa poskytuje úver alebo záruka na úver.

Úver sa poskytuje na základe zmluvy o úvere, ktorou sa veriteľ zaväzuje, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Podstatnou časťou zmluvy okrem určenia zmluvných strán je aj určenie výšky úveru určitou sumou, a to aj v inej než slovenskej mene, a povinnosť platiť úver. Predmetom úveru teda môžu byť iba peňažné prostriedky. Podmienky na poskytnutie alebo splácanie úveru sú predmetom zmluvy o poskytnutí úveru alebo o ručení.

Na trestnosť páchatel'a sa vyžaduje, aby iného uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru, ktoré však nie sú v súlade so skutočnosťou, a tak vylákal od neho úver alebo záruku na úver. Môže ísť o konanie, opomenutie, ale aj o konkludentné konanie páchatel'a.

Na naplnenie subjektívnej stránky tohto trestného činu sa vyžaduje, aby páchatel' už v čase pôžičky peňazí (v čase uzavierania zmluvy o úvere alebo o ručení za úver) konal v úmysle vypožičané peniaze buď vôbec nevrátiť, alebo ich nevrátiť v dohodnutej lehote, alebo konal aspoň s vedomím, že peniaze v dohodnutej lehote nebude môcť vrátiť a že tým uvádza iného do omylu, aby sa na škodu jeho majetku obohatil.

Podľa § 415 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, je každý povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Prioritou skúmania obsahu jednotlivých výpovedí, resp. listinných dôkazov je to, či sa zmluvné strany v právnych vzťahoch správali štandardne a či z niektorých skutočností možno usudzovať na existenciu najmä úmyslu predpokladaného konkrétnym ustanovením Trestného zákona. V tejto súvislosti je potrebné tiež nevyhnutné poznamenať, že z ustálenej judikatúry, ako aj z odbornej literatúry, resp. i samotnej Ústavy SR vyplýva, že trestným činom nemôže byť len konanie spočívajúce v samotnom neplnení zmluvného záväzku.

Skutkovou podstatou trestného činu rozumieme súhrn konkrétnych znakov, ktoré charakterizujú určité ľudské správanie ako trestný čin, tvoria jednotný celok a v skutkovej podstate trestného činu sú obligatórne, príp. fakultatívne dané. Na naplnenie ktorejkoľvek skutkovej podstaty určitého trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona sa vyžaduje, aby protiprávnym konaním páchatel'a boli naplnené všetky jej zákonom predpokladané znaky (objekt, objektívna stránka, subjekt, subjektívna stránka). To, ako sa skutok prejavuje vo vonkajšom svete, definuje predovšetkým objektívna stránka skutkovej podstaty, ktorá je tvorená súhrnom znakov charakterizujúcich konanie a následok vrátane kauzálneho vzťahu medzi nimi. Pokiaľ niektorý zo zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu absentuje, v takom prípade nemôže ísť o trestný čin.

Spoločný základ podvodných konaní spočíva v „omyle“ inej osoby, t. j. osoby odlišnej od páchatel'a. Omyl je rozpor predstavy so skutočnosťou, pričom v zmysle skutkovej podstaty trestného činu podvodu omyl musí mať určitú „kvalitu“, nestačí akákoľvek nepravda a musí byť prostriedkom spôsobilým na oklamanie iného v konkrétnej situácii. Ak však osoba v omyle vykonávajúca majetkovú dispozíciu má povinnosť vyplývajúcu zo zákona, zo zmluvy alebo zo zvyklosti preskúmať tvrdenia iných osôb, a to prostriedkami bežne dostupnými a v obdobných prípadoch aj bežne používanými, nie je možné len samotné uvedenie nepravdy bez ďalšieho považovať za „uvádzanie do omylu“ v zmysle skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221 Trestného zákona. Podobne je to pri posúdení znakov skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu podľa § 222 Trestného zákona (ktorý je vo vzťahu špeciality k trestnému činu podvodu podľa § 221 Trestného zákona), kde sa na trestnosť páchatel'a vyžaduje, aby páchatel' iného „uviedol do omylu“ v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na jeho splácanie, ktoré nie sú v súlade so skutočnosťou, a tak vyláka od neho úver, príp. záruku na úver. Môže ísť o konanie, opomenutie ale aj o konkludentné konanie páchatel'a.

Uvedenie akýchkoľvek nepravdivých skutočností nie je možné samo o sebe považovať za „uvadenie do omylu“ v zmysle skutkovej podstaty trestného činu

podvodu, pretože uvádzanie nepravdy nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú (poškodenú) osobu.

Rovnako je potrebné brať do úvahy dodržanie tzv. obvyklej miery opatrnosti osoby, ktorá je uvádzaná do omylu alebo ktorej omyl chce páchatel' využiť. K dodržiavaniu určitej miery opatrnosti je nutné uviesť, že povinnosť dodržiavať obvyklú mieru opatrnosti v zmysle ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka má každý účastník občianskoprávneho (teda aj obchodnoprávneho) vzťahu, teda v záväzkových vzťahoch dlžník aj veriteľ. Poskytovateľ úveru ako účastník súkromnoprávneho vzťahu je primárne povinný aspoň v minimálnej miere dbať na nevyhnutnú ochranu svojich práv a majetkových záujmov, dodržiavať potrebnú mieru opatrnosti a zabezpečiť si ľahko dostupné informácie, významné na rozhodnutie o poskytnutí úveru. Spoločnosti poskytujúce úverové produkty, ktoré v rámci výkonu predmetu svojej podnikateľskej činnosti prichádzajú pravidelne do kontaktu s uvádzaním nepravdivých informácií, majú možnosť si deklarované údaje preveriť a pri zachovaní potrebnej miery opatrnosti rozpoznať nepravdivosť tvrdenia bez vynaloženia špeciálneho, osobitného úsilia, ktoré inak nie je v obdobných prípadoch bežné. Je celkom legitímne očakávať od obchodných spoločností poskytujúcich úvery (ako od bánk, tak aj od nebankových subjektov) tomu zodpovedajúci profesionálny prístup k dodržaniu obvyklej miery opatrnosti.

Vykonaným dokazovaním teda bolo preukázané, že obvinená XXXXX pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXX so spoločnosťou XXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 350,-Eur, uviedla adresu svojho reálneho bydliska, ako aj pravdivý údaj o svojom zamestnávateľovi a taktiež reálne číslo na zamestnávateľa, pričom uviedla nepravdivý údaj o výške jej čistého mesačného príjmu a druhu pracovného pomeru, keď uviedla, že je zamestnaná na dobu neurčitú. V predmetnom prípade samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere oprávňovala poškodenú spoločnosť XXXXX vyžiadať si od klienta relevantné doklady, najmä potvrdenie o zamestnaní, o jeho príjme, prípadne iné doklady, ktoré relevantne preukazujú pravdivosť ich tvrdení, a súčasne klient podpisom zmluvy udelil súhlas s tým, aby si spoločnosť overila pravdivosť týchto údajov a tvrdení (finančnú situáciu), a to aj u tretích osôb. Vzhľadom na uvedené som dospel k záveru, že poškodená spoločnosť XXXXX mala nielen možnosť, ale aj povinnosť overiť si (minimálne telefonicky) v spoločnosti XXXXX, ako zamestnávateľa obvinenej, či je obvinená ich zamestnancom, aký druh pracovného pomeru ma uzavretý a aký je jej čistý mesačný príjem, a takto „odhaliť“ uvádzanie nepravdivých faktov.

V tejto súvislosti je navyše potrebné dodať, že obvinená XXXXX v rámci svojej výpovede okrem iného uviedla, že skutok nespáchala a nikdy nenakupovala v predajni XXXXX mobilný telefón, pričom počas uvedeného obdobia stratila svoj občiansky preukaz, čo nahlásila dodatočne na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v XXXXX a následne jej bol vydaný aj nový občiansky preukaz. Vychádzajúc z uvedeného vyvstala aj pochybnosť, či skutok skutočne spáchala obvinená XXXXX, keďže mohlo dôjsť aj k zneužitiu jej občianskeho preukazu a osobných údajov.

Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že takáto forma alebo spôsob uzatvárania zmlúv o spotrebiteľských úveroch, resp. takéto preverovanie totožnosti

žiadateľov o úver (spôsobom opísaným splnomocneným zástupcom poškodenej spoločnosti pri jeho výsluchu), nenasvedčuje dodržaniu tzv. obvyklej miery opatrnosti zo strany poskytovateľa úveru, a to napriek tomu, že žiadateľ o úver musel pred uzatvorením zmluvy potvrdiť správnosť, pravdivosť a úplnosť svojich osobných údajov, ako aj súhlas so všeobecnými podmienkami zmluvy. Na základe doposiaľ zistených skutočností mám za to, že poškodená spoločnosť XXXXX pred uzatvorením predmetnej zmluvy o úvere nevyužila dostatočným spôsobom zákonné a zmluvné možnosti preverenia údajov deklarovaných žiadateľkou o úver, keď verifikovanie údajov poskytnutých záujemcom o uzatvorenie zmluvného vzťahu nebolo uskutočnené spôsobom a prostriedkami bežne dostupnými a štandardne aj využívanými inými subjektmi poskytujúcimi úvery, a tieto boli overené formálne, bez vynaloženia osobitného, neprimeraného úsilia, ktoré sa v danej situácii očakáva.

V posudzovanej trestnej veci preto neboli naplnené všetky znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu, a to konkrétne „uviedenie poškodeného do omylu“. „Obyčajné klamstvo“ v zásade nie je „uvádzaním do omylu“ vtedy, keď tvrdenie konkrétnej osoby podlieha preskúmvaniu a keď okrem lživého tvrdenia nebolo urobené nič, čím by sa preskúmvanie podstatne sťažilo. Ak má osoba vykonávajúca majetkovú dispozíciu možnosť preskúmať tvrdenia iných osôb bežne použiteľnými prostriedkami, nie je možné samotné uvedenie nepravdy bez ďalšieho považovať za „uvádzanie do omylu“ v zmysle objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221 Trestného zákona, resp. trestného činu úverového podvodu podľa § 222 Trestného zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody som rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú je možné podať do 3 pracovných dní od jeho doručenia na Krajskú prokuratúru v Trnave cestou označenej prokuratúry. Sťažnosť má odkladný účinok.

Mgr. Erik Holbík
prokurátor